

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

Кафедра публічного управління, адміністрування та соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол big 11.09.2024 № 7

Голова вченої ради,

доктор медичних наук, професор,
член-кореспондент НАМН України,
заслужений лікар України

Ану Олександр ТОЛСТАНОВ

навчальної дисципліни

**«ЄВРОПЕЙСЬКА ПОЛІТИКА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
НАСЕЛЕННЯ»**

Освітньо-професійна програма:	Соціальна робота
Галузь знань:	23 Соціальна робота
Спеціальність:	231 Соціальна робота
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський) рівень
Мова навчання:	українська
Статус дисципліни	обов'язкова
Обсяг навчальної дисципліни	120 год / 4 кредити ЄКТС

Київ – 2024

Робочу програму навчальної дисципліни «Європейська політика соціального захисту населення» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Соціальна робота», навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр за спеціальністю 231 Соціальна робота та відповідних нормативних документів.

РОЗРОБНИКИ:

 Мілена КРАВЧЕНКО, професор кафедри публічного управління, адміністрування та соціальної роботи, доктор наук з державного управління, професор

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Ігор МЕЦАН, директор департаменту соціального розвитку та ветеранської політики Київської обласної державної адміністрації, кандидат соціологічних наук

Тетяна КОВАЛЕНКО, головний лікар КЗ «Дитячий санаторій №1» Дніпропетровської Обласної Ради», доктор наук з державного управління, професор кафедри клінічної лабораторної діагностики Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара

ГАРАНТ ПРОГРАМИ

 Лариса МЕЛЬНИЧУК, старший викладач кафедри публічного управління, адміністрування та соціальної роботи, доктор наук з державного управління

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни схвалена на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та соціальної роботи
Протокол № 4 від «11» 06 2024 року

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні Вченої ради Інституту післядипломної освіти, протокол № 6 від 22.06 2024 р.

Голова вченої ради Інституту
післядипломної освіти, д.мед.н.,
професор

Олена ШАРИКАДЗЕ

© Національний університет охорони здоров'я
України імені П. Л. Шупика, 2024
© Кафедра публічного управління,
адміністрування та соціальної роботи, 2024

ЗМІСТ

№ з/п	Розділ	Стор.
1.	Опис навчальної дисципліни	4
2.	Мета та завдання навчальної дисципліни. Кваліфікаційна характеристика здобувача вищої освіти	5
3.	Програма навчальної дисципліни (тематика)	6
4.	Структура навчальної дисципліни (навчально-тематичний план викладання дисципліни)	7
5.	Теми практичних занять	8
6.	Самостійна робота. Організація самостійної роботи здобувача вищої освіти	9
7.	Індивідуальні навчально-дослідні завдання (для здобувачів денної форми навчання)	10
8.	Тематика та завдання для виконання контрольних робіт для здобувачів заочної форми навчання	11
9.	Методи навчання	13
10.	Перелік питань для підсумкового контролю	13
11.	Критерії та порядок оцінювання результатів навчання	13
12.	Рекомендовані література та джерела (наукова та навчальна література, нормативно-правові акти, Інтернет-ресурси)	15

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Європейська політика соціального захисту населення» є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми «Соціальна робота».

Загальний опис навчальної дисципліни подано в таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4 Статус дисципліни нормативна компонента освітньо-професійної програми «Соціальна робота» Загальна кількість годин – 120 Розподіл годин для денної форми навчання: аудиторних – 36 самостійної роботи – 84 Розподіл годин для заочної форми навчання: аудиторних – 16 год; самостійної роботи – 104 год	Галузь знань 23 Соціальна робота	Нормативна	
		Рік підготовки	
		1	1
	Спеціальність 231 Соціальна робота	Семестр	
		1	1
		Лекції	
		18	8
	Освітній ступінь магістр	Практичні	
		18	8
		Самостійна робота	
		84	104
		Вид контролю: екзамен	

Міждисциплінарні зв'язки: Навчальна дисципліна «Європейська політика соціального захисту населення» базується на знаннях дисципліни «Соціальна і гуманітарна політика» та може бути основою для дисциплін «Антикризовий менеджмент системи соціального захисту», «Актуальні проблеми державного управління системою надання соціальних послуг». Крім того, отримані знання можуть бути використані при підготовці кваліфікаційної роботи та практичної діяльності у сфері соціальної роботи.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Європейська політика соціального захисту населення» є важливою складовою формування профілю фахівця у галузі соціальної роботи і належить до циклу дисциплін професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня магістра спеціальності 231 «Соціальна робота».

Мета дисципліни: формування у свідомості здобувачів вищої освіти теоретичних основ європейської політики соціального захисту населення, її сутності, особливостей, проблем та тенденцій розвитку, вироблення навичок застосування одержаних теоретичних знань у практичній діяльності.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- опанування міжнародних стандартів та європейського законодавства щодо забезпечення права людей на належний рівень життя;
- вивчення сутності та завдань здійснення політики у сфері соціального захисту населення;
- усвідомлення особливостей формування та розвитку європейської політики у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування, надання соціальної допомоги та соціальних послуг, а також пенсійного забезпечення;
- оволодіння навичками розробки механізмів та інструментів європейської політики у сфері соціального захисту населення, вироблення рекомендацій для підвищення ефективності функціонування вітчизняної системи соціального захисту населення з урахуванням європейського досвіду.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти набувають такі компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ФК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

ФК11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи.

ФК 17. Здатність до планування, організації, координації, моніторингу соціальної роботи, оцінювання потреб у соціальних послугах

Soft skills: саморозвиток, критичне мислення, прийняття обґрунтованих рішень, проведення презентацій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти досягають таких програмних результатів:

ПРН1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН3. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово.

ПРН4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ТЕМАТИКА)

Тема 1. Міжнародні стандарти та європейське законодавство щодо забезпечення права людей на належний рівень життя

Загальна декларація прав людини. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (Європейська конвенція з прав людини). Європейська соціальна Хартія (переглянута).

Тема 2. Основи здійснення політики у сфері соціального захисту населення

Сутність системи соціального захисту (цілі, завдання, принципи). Роль і значення соціального захисту в сучасних умовах. Поняття і зміст соціального захисту та соціальної безпеки. Об'єкти та суб'єкти соціального захисту. Основні складові системи соціального захисту. Моделі управління у сфері соціального захисту населення.

Тема 3. Європейська політика у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування, надання соціальної допомоги та соціальних послуг

Сутність соціального страхування. Види соціального страхування. Сутність соціальної допомоги. Види соціальної допомоги. Соціальне обслуговування та соціальні послуги. Соціальна робота. Основні пріоритети систем соціального страхування, соціальної допомоги та соціальних послуг.

Тема 4. Політика у сфері пенсійного забезпечення

Криза солідарної пенсійної системи. Сутність пенсійної реформи. Європейські тенденції реформування системи пенсійного забезпечення.

Тема 5. Напрями, механізми та інструменти європейської політики у сфері соціального захисту населення

Загальні тенденції у сфері соціального захисту європейських держав. Європейська політика у сфері соціального захисту населення в сучасних умовах. Стратегії розвитку ЄС. Європа 2020: Європейська стратегія інтелектуального, стійкого та всеохоплюючого зростання. Європейський стовп соціальних прав. План дій Європейського стовпа соціальних прав до 2030 року. «Державне регулювання соціальною сферою ЄС завтрашнього дня» Німеччини та візія системи соціального захисту інших європейських країн. Кращі міжнародні та європейські практики у сфері соціального захисту різних категорій громадян.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ)

Назва змістових модулів, тем	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	Усього	в тому числі		
Лекції		Практичні	СР	
Тема 1. Міжнародні стандарти та європейське законодавство щодо забезпечення права людей на належний рівень життя	19	2	2	15
Тема 2. Основи здійснення політики у сфері соціального захисту населення	21	4	2	15
Тема 3. Європейська політика у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування, надання соціальної допомоги та соціальних послуг	18	4	4	10
Тема 4. Політика у сфері пенсійного забезпечення	18	4	4	10
Тема 5. Напрями, механізми та інструменти європейської політики у сфері соціального захисту населення	18	4	4	10
ІНДЗ	10	-	-	10
Підсумковий контроль - іспит	16		2	14
Усього годин:	120	18	18	84

Назва змістових модулів, тем	Кількість годин			
	заочна форма навчання			
	Усього	в тому числі		
Лекції		Практичні	СР	
Тема 1. Міжнародні стандарти та європейське законодавство щодо забезпечення права людей на належний рівень життя	20	2	2	16
Тема 2. Основи здійснення політики у	18	2	-	16

сфері соціального захисту населення				
Тема 3. Європейська політика у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування, надання соціальної допомоги та соціальних послуг	20	2	2	16
Тема 4. Політика у сфері пенсійного забезпечення	16	-	-	16
Тема 5. Напрями, механізми та інструменти європейської політики у сфері соціального захисту населення	20	2	2	16
Контрольна робота	10	-	-	10
Підсумковий контроль - іспит	16	-	2	14
Усього годин:	120	8	8	104

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Міжнародні стандарти та європейське законодавство щодо забезпечення права людей на належний рівень життя

1. Загальна декларація прав людини.
2. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод.
4. Європейська соціальна Хартія (переглянута).

Література: [12.1; 12.2; 12.4].

Тема 2. Основи здійснення політики у сфері соціального захисту населення

1. Сутність системи соціального захисту (цілі, завдання, принципи).
2. Роль і значення соціального захисту в сучасних умовах.
3. Поняття і зміст соціального захисту та соціальної безпеки.
4. Об'єкти та суб'єкти соціального захисту.
5. Основні складові системи соціального захисту.
6. Моделі управління у сфері соціального захисту населення.

Література: [12.1; 12.2; 12.4].

Тема 3. Європейська політика у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування, надання соціальної допомоги та соціальних послуг

1. Сутність соціального страхування.
2. Види соціального страхування.
3. Сутність соціальної допомоги.
4. Види соціальної допомоги.
5. Соціальне обслуговування та соціальні послуги.
6. Соціальна робота.
7. Основні пріоритети систем соціального страхування, соціальної допомоги та соціальних послуг.

Література: [12.2; 12.3.1; 12.3.3; 12.3.4; 12.4].

Тема 4. Політика у сфері пенсійного забезпечення

1. Криза солідарної пенсійної системи.
2. Сутність пенсійної реформи.
3. Європейські тенденції реформування системи пенсійного забезпечення.

Література: [12.2; 12.3.5; 12.3.8; 12.4].

Тема 5. Напрями, механізми та інструменти європейської політики у сфері соціального захисту населення

1. Загальні тенденції у сфері соціального захисту європейських держав.
2. Європейська політика у сфері соціального захисту населення в сучасних умовах.
3. Стратегії розвитку ЄС.
4. Європа 2020: Європейська стратегія інтелектуального, стійкого та всеохоплюючого зростання.
5. Європейський стовп соціальних прав.
6. План дій Європейського стовпа соціальних прав до 2030 року.
7. «Державне регулювання соціальною сферою ЄС завтрашнього дня» Німеччини та візія системи соціального захисту інших європейських країн.
8. Кращі міжнародні та європейські практики у сфері соціального захисту різних категорій громадян.

Література: [12.2; 12.3.2; 12.3.6-12.3.17;12.4].

6. САМОСТІЙНА РОБОТА. ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота має на меті формування пізнавальної активності здобувачів вищої освіти, засвоєння ними основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості тощо.

№ з/п	Назва теми та зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	<i>Тема 1. Міжнародні стандарти та європейське законодавство щодо забезпечення права людей на належний рівень життя</i> Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3. Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	15	16
2.	<i>Тема 2. Основи здійснення політики у сфері соціального захисту населення</i> Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати	15	16

	повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань		
3.	<i>Тема 3. Європейська політика у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування, надання соціальної допомоги та соціальних послуг</i> Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	10	16
4.	<i>Тема 4. Політика у сфері пенсійного забезпечення</i> Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	10	16
5.	<i>Тема 5. Напрями, механізми та інструменти європейської політики у сфері соціального захисту населення</i> Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	10	16
	Разом:	60	80

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ (ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ)

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувачів вищої освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни.

Мета: прищеплення та розвиток навичок і вмінь самостійної роботи над науковою літературою, аналітичного мислення, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення теоретичних знань з дисципліни та їх застосування на практиці.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, практичних занять, самостійної підготовки і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Завдання для науково-дослідної роботи:

Підготувати повідомлення-презентацію на одну із запропонованих тем з навчальної дисципліни (на вибір).

Час, потрібний для виконання індивідуального завдання, складає 10 годин самостійної роботи. Виконання, оформлення та захист індивідуальної

роботи здійснюється слухачем в індивідуальному порядку відповідно до рекомендацій викладача.

Оцінюється робота у 10 балів. Критерії оцінювання індивідуальної роботи:

- своєчасність виконання;
- повнота викладу матеріалу;
- якість виконання завдання;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань.

8. ТЕМАТИКА ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ (ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ)

7.1. Виконання контрольної роботи передбачає письмове розв'язання завдань за відповідним варіантом. Кожен варіант включає завдання з тематики, визначеної навчальною програмою з даної дисципліни.

7.2. Методика розподілу варіантів контрольних робіт визначається викладачем.

7.3. Контрольна робота з дисципліни складається з двох частин:

- теоретична частина: поглиблена відповідь на теоретичне питання),
- практична частина: передбачає самостійний аналіз здобувачами вищої освіти визначених викладачем практичних аспектів.

7.4. Контрольна робота виконується державною (українською) мовою.

7.5. Контрольна робота повинна мати самостійний характер. Здобувач вищої освіти може спиратися у своїй роботі на відповідну навчальну і монографічну літературу з даної проблеми. Недопустимо запозичення тексту, фактичних даних із літературних джерел без посилання на них.

7.6. Контрольна робота виконується та надсилається для перевірки у міжсесійний період, але не пізніше як за 30 днів до початку сесії для заочної форми навчання, передбаченої навчальним планом.

7.7. Обсяг контрольної роботи не повинен перевищувати 15 сторінок комп'ютерного тексту.

ТЕМИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ ТА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Еволюція прав громадян та її вплив на систему соціального захисту.
2. Захист соціальних прав громадян як вимір ефективної політики.
3. Європейські стандарти соціальної політики та соціального захисту громадян.
4. Феномен соціальної держави.
5. Політика соціального захисту як суспільний феномен, її сутність, функції та стратегічна мета.
6. Активна та пасивна спрямованість соціального захисту.
7. Індекс людського розвитку як інтегральний показник соціальної безпеки громадян.

8. Види та особливості систем соціального захисту різних країн Європи.
9. Система соціального захисту в умовах сучасних викликів.
10. Інституалізація системи соціального захисту населення.
11. Суб'єкти європейської системи соціального захисту, їх функції та завдання.
12. Інститути громадянського суспільства в системі соціального захисту.
13. Порівняльна характеристика соціального страхування та соціальної допомоги.
14. Соціальні ризики в системі соціального страхування.
15. Роль і місце соціального страхування в системі соціальної безпеки.
16. Поняття соціальних ризиків у системі соціального страхування.
17. Поняття, мета, функції, критерії надання соціальної допомоги.
18. Політика держави щодо соціально вразливих верст населення.
19. Шляхи зниження рівня бідності в країнах Європи.
20. Принципи надання соціальних послуг у країнах Європи.
21. Деінституалізація соціальних послуг в Європі.
22. Сучасні підходи до соціальної роботи в Європі.
23. Світові тенденції реформування системи пенсійного забезпечення: переваги та недоліки.
24. Особливості пенсійної реформи європейських країн.
25. Роль і значення накопичувальної системи у пенсійному забезпеченні.
26. Сутність і зміст трирівневого пенсійного забезпечення.
27. Вплив європейських підходів на реформування вітчизняної пенсійної системи.
28. Розвиток недержавного пенсійного забезпечення: запозичення досвіду для України.
29. Механізми формування та реалізації європейської політики соціального захисту.
30. Сучасний стан, проблеми та виклики європейської політики у сфері соціального захисту населення.
31. Особливості соціального розвитку і політики соціального захисту в умовах інтеграції України в ЄС.
32. Напрями та заходи підвищення ефективності соціального захисту в країнах ЄС.
33. Особливості європейської політики щодо біженців.
34. Політика Європи щодо зовнішніх трудових мігрантів.
35. Завдання і зміст Цілей сталого розвитку (2015-2030).
36. Напрями євроінтеграційної політики України у сфері праці.
37. Основні напрями соціального захисту економічно активного населення.

38. Сучасні підходи до зростання добробуту та підвищення якості життя громадян.

39. Успішні практики європейських країн у сфері соціального захисту населення.

40. Тенденції у сфері соціального захисту європейських держав.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

- на лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів освіти на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; здобувачі освіти заохочуються до критичного сприймання нового матеріалу; використовуються наочні матеріали; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

- на практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи здобувачів освіти є чіткий контроль відвідування здобувачами освіти занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

10. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

9.1. До переліку питань для підсумкового контролю виносяться найбільш важливі для опанування дисципліною питання, які об'єднують та узагальнюють окремі позиції, що вивчалися під час навчання, закріплюють та перевіряють ступінь опанування найважливішими навичками та компетенціями.

9.2. Перелік питань для підсумкового контролю надається здобувачам вищої освіти на початку семестру вивчення дисципліни.

11. КРИТЕРІЇ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль і оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів освіти складається з двох етапів:

- поточного контролю роботи здобувачів освіти;
- підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно чи письмово представити матеріал (презентація).

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів освіти є:

- систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання індивідуального завдання/контрольної роботи.

Поточний контроль знань, вмінь та навичок здобувачів освіти передбачає застосування таких видів: тестові завдання; обговорення проблеми, дискусія; аналіз конкретних ситуацій; ділові ігри (кейс-методи); презентації результатів роботи; тощо.

На підсумковий контроль знань виносяться ключові питання та завдання, що потребують вміння синтезувати отримані знання.

Оцінювання результатів навчання здобувачів в НУОЗ України імені П. Л. Шупика проводиться з використанням рейтингової системи (далі - ЄКТС), в основу якої покладено накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення дисципліни: за поточну навчальну діяльність 60 балів, за результатами підсумкового контролю 40 балів. Мінімальна позитивна оцінка починається з 60 балів.

Оцінювання результатів навчання з навчальної роботи здобувача з дисципліни здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань на кожному практичному занятті, а також однієї загальної оцінки результатів самостійної роботи, виконання індивідуальних навчально-дослідних (для денної форми навчання) та контрольних робіт (для заочної форми навчання) з дисципліни.

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ECTS оцінками.

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, диференційований залік	Залік
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C	Добре	
68-74	D	Задовільно	
61-67	E	Задовільно	
35-60	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано
0-34	F	Незадовільно з повторним вивченням дисципліни	

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА

12.1. Нормативно-правові акти:

12.1.1. Загальна декларація прав людини. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU48001D>

12.1.2. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text

12.1.3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Рада Європи //Офіційний вісник України. – 1998 р., № 13, /№ 32 від 23.08.2006 /, с. 270.

12.1.4. Європейська соціальна хартія (переглянута)// Відомості Верховної Ради України. – 2006. - N 43. - Ст.418

12.1.5. Європейський кодекс соціального забезпечення URL: <http://www.rada.gov.ua>

12.1.6. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом URL: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=246581344&cat_id=2232235

12.2. Основна література:

12.2.1 Наливайко Л. Соціальна політика та соціальний захист в країнах ЄС: сучасний стан та тенденції. https://visnik.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2023/04/S1/NV_DDUVS_spec_1_2022-7-12.pdf

12.2.2. Європейські стандарти соціогуманітарного розвитку: сутність та можливості застосування в Україні : моногр. / за заг. ред. В. А. Скуратівського, В. П. Трощинського. К. : НАДУ, 2014. – 245 с

12.2.3. Власенко, Р. В., & Яценко, Л. Д. (2023). СОЦІАЛЬНІ РИЗИКИ: ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ТА НАСЛІДКИ. Стратегічна панорама, (1), 37-46.

12.2.4. Соціальна і гуманітарна політика: підручник [автор. кол.: В.П.Трощинський, В.А.Скуратівський, М.В.Кравченко та ін.]; за заг. ред. Ю.В.Ковбасюка, В.П.Трощинського. – К.: Вид-во НАДУ, 2016. – 792 с.

12.2.5. Інвестування в соціальний розвиток (інфраструктурний аспект) / Новіков В.М., Новіков В.М., Макарова О.В., Откидач М.В. / тех. ред. Герасименко І.В.: Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи. – Ел. видання. – Київ, 2020.

12.2.6. Оцінка ефективності програм соціальної підтримки за даними спеціального опитування населення / Черенько Л.М., Полякова С.В., Шишкін В.С. та ін.; Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи. — Ел. видання. — Київ, 2020.

12.3. Додаткова література:

12.3.1. Албул І.В. Експертиза якості соціальної роботи: сутність та завдання. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2022. №2(9).

12.3.2. Milena KRAVCHENKO, Svetlana Petkun Digital public services as a means of increasing the social security of citizens. Ensuring Standards of Quality of Life in a Turbulent World. Monograph. Scientific editors: Tadeusz Pokusa and Tetyana Nestorenko. Opole: The Academy of Applied Sciences – Academy of Management and Administration in Opole, 2022; pp. 623. – С. 358-370.

12.3.3. Milena KRAVCHENKO, Tetiana TKACH, Aleksandra SIEDLACZEK-SZWED (2020). Improving the Efficiency of Providing Public Transport Services in The EU and Ukraine URL: <https://ibima.org/accepted-paper/improving-the-efficiency-of-providing-public-transport-services-in-the-eu-and-ukraine/>

12.3.4. Колтун В.С., Кравченко М.В. (2023) Концептуальні підходи до забезпечення якості публічних послуг (на прикладі соціальних послуг). Актуальні питання у сучасній науці. №9 (15) (вересень). С. 951-963 URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/8852/8899>
[https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-9\(15\)-951-963](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-9(15)-951-963)

12.3.5. Кравченко М.В., Король Т.І. Досвід країн ЄС у реформуванні державної пенсійної системи // Розвиток партнерства ЄС – Україна в публічному управлінні (в рамках реалізації Модулю «Демократична децентралізація влади як європейський досвід державного управління» програми Erasmus+: Жан Моне) (онлайн): матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків, 25 листопада 2022 року. – Харків : ТОВ «Константа», 2022. – 510с. - С.139-144.

12.3.6. Кравченко М.В., Колесніченко О. М. Особливості партисипації в умовах пандемії. Право та державне управління: зб.н.праць. - Класичний приватний університет. – 2021. – №2. - с.223-240. URL: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/2_2021/37.pdf

12.3.7. Кравченко М.В. Новітні тенденції ринку праці та стратегія держави в умовах COVID-19 // Національна економічна діяльність і міжнародні економічні відносини: сучасний стан та тенденції розвитку : колективна монографія / Кол. авторів. Полтава: ПП «Астроя», 2020. 251 с. – С.175-179. URL: <http://www.economics.in.ua/2020/08/blog-post.html>

12.3.8. Кравченко М.В. Можливості добровільного страхування для українських громадян // THEORETICAL AND SCIENTIFIC APPROACHES TO THE PROBLEMS OF MODERN ECONOMY: monograph / Polyvana L., Lutsenko O.A., Marenych T.H., Polyvana A. etc. – International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2020. 371 p. P. 224-228. DOI : 10.46299/isg.2020.MONO.ECON.I

12.3.9. Milena KRAVCHENKO, Kateryna ZADOIENKO Evolution of the Ukrainian model of public gender equality policy Proceedings of the 38th International Business Information Management Association (IBIMA), ISBN: 978-0-9998551-7-1, 23-24 November 2021, Seville, Spain, p. 4515-4523. ISSN: 2767-9640 URL: <https://ibima.org/accepted-paper/45150-2/>

12.3.10. Milena KRAVCHENKO, Emerging Trends in Social Policy in the Conditions of COVID-19 Pandemic. *Social Studies: Theory and Practice (SSTP)* Vol. 10, No. 1/2021 pp.17-29. DOI: 10.34858/sstp.1.2021.002

12.3.11. Kravchenko, M. (2022). Public policy in the sphere of children's social protection in war conditions. *Youth in Central and Eastern Europe*, 9(14), 55–61. URL: <https://doi.org/10.24917/ycee.9644>

12.3.12. Milena KRAVCHENKO Violation and protection of children's rights during the war. *Social Studies: Theory and Practice* Vol. 12, No. 1/2022

12.3.13. Кравченко М.В. Надання послуги раннього втручання для сімей з дітьми, які мають порушення розвитку, в умовах війни. *Публічно-управлінські та цифрові практики : наук. журнал. Вип. 1. 2023. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2023. 208с. – С.124-145. DOI:10.31673/2786-7412.2023.011245 URL: <http://journals.dut.edu.ua/index.php/public/index>*

12.3.14. Кравченко М.В. Політика соціального захисту осіб з інвалідністю в умовах війни. *Наукові перспективи №7 (49). 2024. - С.367-380. URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-7\(49\)-367-380](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-7(49)-367-380)*

12.3.15. Оцінка ефективності програм соціальної підтримки за даними спеціального опитування населення / Черенько Л.М., Полякова С.В., Шишкін В.С. та ін.; Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи. — Ел. видання. — Київ, 2020.

12.3.16. Суровцева І. Ю., Николаєва В. І. Державний контроль за якістю надання соціальних послуг як чинник конкурентоздатності соціальної роботи. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2022. Том 33 (72) № 4. С. 72-76.*

12.3.17. Шаповалова Т. Роль моніторингу і оцінювання соціальних проєктів та програм у підвищенні якості соціальних послуг. *Економічний аналіз. 2020. Том 30. № 1. Частина 2. С.180–186.*

12.4. Інформаційні ресурси:

12.4.1. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>.

12.4.2. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. URL: <http://www.president.gov.ua/>.

12.4.3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.

12.4.4. Офіційний портал законодавства ЄС. URL: www.eur-lex.europa.eu

12.4.5. Офіційний сайт Європейського Союзу URL: <http://europa.eu/>

12.4.6. Офіційний сайт Європейської Комісії. URL: http://ec.europa.eu/index_en.htm.

12.4.7. Офіційний сайт Євростату. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/browse-statistics-by-theme>.

12.4.8. Європейський парламент URL: <http://www.europarl.europa.eu/>.

12.4.9. Глобальні цілі сталого розвитку 2030. URL:
[http://www.un.org.ua/images/documents/3615/%D1%86%D1%96%D0%BB%D1%96_web\(2\).pdf](http://www.un.org.ua/images/documents/3615/%D1%86%D1%96%D0%BB%D1%96_web(2).pdf)

12.4.10. Лабораторія законодавчих ініціатив. URL:
<https://parlament.org.ua/>

12.4.11. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL:
<http://www.nbu.gov.ua>